

Zhodnotenie činnosti APVV

Výskum a vývoj sú v každej vyspelej spoločnosti piliermi jej rozvoja a hrajú nezastupiteľné miesto v jej ekonomickom i hospodárskom raste, ako aj vo zvyšovaní kvality života jej občanov. Preto im štáty venujú patričnú pozornosť a vytvárajú podmienky pre ich napredovanie. Podmienky spočívajú predovšetkým vo vytvorení funkčného a efektívneho systému ako aj dôstojnom financovaní jeho jednotlivých zložiek. Snaha o vytvorenie a optimalizáciu už existujúceho systému, ako aj zlepšenie finančnej podpory výskumu a vývoja na Slovensku sú deklarované aj v programovom vyhlásení.

V duchu zmienených zámerov, rok 2019 možno charakterizovať aj ako jeden z najúspešnejších v jej fungovaní. Agentúra na rozdiel od predchádzajúcich rokov nezápasila s nedostatkom finančných prostriedkov na pokrytie nákladov na všetky aktívne všeobecné výzvy. V roku 2019 boli eliminované problémy s posudzovaním projektov, a preto financovanie nových projektov sa začalo v stanovenom termíne. Takisto v stanovených termínoch boli financované všetky predchádzajúce záväzky APVV. Napriek tomu, že obsahové zameranie programov APVV bolo schválené už vo februári 2016 ani v roku 2019 neboli financované. APVV z vlastných ušetrených prostriedkov zrealizovala výzvu na dofinancovanie aktivít mladých vedeckých pracovníkov podieľajúcich sa na aktivitách v tom čase realizovaných výskumných projektov s celkovou dotáciou 400 000 €.

Pri schvaľovaní štátneho rozpočtu na rok 2020, boli Agentúre pridelené finančné prostriedky, ktoré sú dostatočné na to, aby Agentúra mohla odfinancovať plánované, či už zazmluvnené ale aj v tomto roku vyhodnocované všeobecné výzvy a výzvy bilaterálnej či multilaterálnej spolupráce. Navyše rozpočet schválený koncom roku 2019 bol v porovnaní s minulým obdobím navýšený. Toto vytvorilo predpoklady aby sme v roku 2020 zvýšili financovanie všeobecnej výzvy 2019. Vzhľadom na aktuálnu situáciu v roku 2020 súvisiacu s pandémiou COVID-19 sme rozhodli, že navýšené finančné prostriedky nevyužijeme na dofinancovanie VV2019, ale ich poskytneme na financovanie výskumu špecificky orientovaného na zvládnutie pandémie a jej spoločenských hospodárskych a iných dopadov, ako aj na predchádzanie budúcich podobných kríz. Napriek pozitívnemu konštatovaniu o náraste financovania Agentúry treba jednoznačne konštatovať, že financie na jej fungovanie, ale hlavne podporu výskumu a vývoja sú blízko k hranici zmysluplného minima.

V záujme naplňovania litery zákona, ale hlavne v záujme zlepšenia podpory výskumu a vývoja na Slovensku, predsedníctvo Agentúry vyvinulo úsilie na získanie financií na spustenie programov Agentúry, ktoré sú popri všeobecných výzvach druhým hlavným pilierom jej aktivít. Programy boli schválené ešte začiatkom roku 2016, avšak doposiaľ nie sú finančne kryté. Agentúra vyvinula takisto úsilie na reflektovanie strategických zámerov RIS3 v jej programoch, avšak zatiaľ je táto snaha bez konkrétneho výsledku. V nasledujúcom období bude pre Agentúru dôležité ako bude začlenená do systému štátnej podpory výskumu a vývoja aj vzhľadom na čerpanie štrukturálnych fondov a víziu v oblasti výskumu, vývoja a inovácií formulovanú v stratégii RIS3. Postavenie Agentúry bude ovplyvnené aj novo sa formujúcou štátnou vednou politikou, ktorá Slovensku vyložene chýba a má negatívne dopady aj na našu Agentúru. Kritické však nebudú vízie, ale ich uplatňovanie v praxi, lebo len reálna a dlhodobá

zmena môže zvrátiť nelichotivé postavenie slovenskej vedy v európskom a medzinárodnom kontexte. Nuž a v tejto oblasti je postavenie silnej národnej Agentúry nezastupiteľné. Strednodobá perspektíva Agentúry na podporu výskumu a vývoja je v jej rozšírenej schopnosti podporovať projekty z domácich zdrojov navýšením rozpočtu pre všeobecné výzvy a špecifické programy Agentúry. Mimoriadne dôležitým aspektom je podpora medzinárodnej vedecko-technickej spolupráce a využívanie kohéznych nástrojov Európskej únie pre rozvoj vedy a techniky. Blížime sa ku koncu programového obdobia H2020 a k začatiu Horizontu Európa, na čo sa treba pripraviť. V danom by Agentúra mohla zohrať pozitívnu úlohu, a to pri podpore účasti slovenských výskumníkov vo vznikajúcich konzorciách. V tejto oblasti stále vidíme veľký priestor na koordináciu postupov s Výskumnou a Technologickou agentúrou. Základnou požiadavkou pre všetky podporné schémy Agentúry musí byť podpora excelentného výskumu a vývoja. Jednou z hlavných úloh na dosiahnutie tohto cieľa je skvalitňovanie posudzovania predkladaných žiadostí predovšetkým na úrovni oponentov, rovnako ako monitorovania riešenia projektov, ich výstupov a dopadov. Aj napriek spomenutému nedostatku financií a neustálej snahe o zlepšovanie činnosti Agentúry, táto má jediný komplexný a najobjektívnejší systém pre hodnotenie a monitorovanie výskumných a vývojových projektov v Slovenskej republike. Vzhľadom na procesy prebiehajúce v európskom výskumnom priestore je potrebné postaviť Agentúru na kvalitatívne vyššiu úroveň a otvoriť priestor, aby sa Agentúra z malého hráča vo vedecko-technickej aréne postupne rozvinula na pilier slovenskej vedy, ktorý bude rovnocenným partnerom pre partnerské agentúry v krajinách EÚ a vo svete.

Agentúra zároveň oznamuje, že v mesiaci september 2020 opäť vyhlási verejnú výzvu na podávanie žiadostí na riešenie projektov výskumu a vývoja v jednotlivých skupinách odborov vedy a techniky podľa § 6 ods. 3 zákona č. 172/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov s označením VV 2020.

V Bratislave, 3.9.2020

.....
prof. RNDr. Jozef Masarik, DrSc.
Predseda APVV

.....
MUDr. RNDr. Ľudovít Paulis, PhD. MPH.
Štátny tajomník MŠVVaŠ SR

.....
JUDr. Stanislav Mydlo
Riaditeľ APVV

Podrobnejšie údaje o činnosti agentúry v roku 2019 a o výzve VV 2019 nájdete v priložených prezentáciách:

[Prezentácia – Výročná správa APVV 2019](#)

[Prezentácia – Všeobecná výzva VV 2019](#)